Lietas Nr. C22020513
Lietas arhīva Nr. C-0205-13

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Ludzā, 2013.gada 8.novembrī

Ludzas rajona tiesa šādā sastāvā:

tiesnesis Gunārs Strucinskis

ar sekretāri Veroniku Geceviču,

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu sabiedrības ar ierobežotu atbildību (turpmāk – SIA) /Nosaukums/, reģ.Nr./numurs/, prasības pieteikumā pret /pers. C/, /personas kods/, par parāda, līgumsoda un likumisko procentu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2013.gada 26.martā SIA /Nosaukums/ (turpmāk — prasītāja) Ludzas rajona tiesā iesniedza prasības pieteikumu pret /pers. C/ (turpmāk – atbildētāja) par parāda piedziņu. Tajā norādīts, ka atbildētāja saskaņā ar 2007.gada 1.maija zemes nomas līgumu nav samaksājusi prasītājai nomas maksu Ls 4290,01 apmērā par lauksaimniecībā izmantojamo zemes gabalu 25 ha kopplatībā: saimniecība ,,/adrese/, kadastra numurs /numurs/. Uz prasības iesniegšanas brīdi nav apmaksāti šādi rēķini: 2010.gada 22.decembra rēķins-faktūra Nr.ASC/P 002 par summu Ls 1282,47; 2011.gada 15.jūlija rēķins-faktūra Nr.ASC/P 006 par summu Ls 630,71; 2011.gada 2.decembra rēķins-faktūra Nr.ASC/P 007 par summu Ls 839,94; 2012.gada 14.jūnija rēķins-faktūra Nr. ASC/P 010 par summu Ls 643,73; 2012.gada 3.decembra rēķins-faktūra Nr. ASC/P 015 par summu Ls 893,16.

Atbildētāja apņēmās maksājumu kavējuma gadījumā maksāt līgumsodu (soda naudu) 0,06 % apmērā no nesamaksātās summas par katru kavējuma dienu. Atbilstoši iepriekš minētajiem rēķiniem-faktūrām līgumsods ir Ls 1117,15 kopsummā, bet likumiskie procenti uz 2013.gada 25.martu ir Ls 306,05 apmērā. Līdz ar to kopējā atbildētājas parādsaistību summa prasītājai ir Ls 5713,21 kopsummā.

Pamatojoties uz Civillikuma 1402., 1425., 1587., 1590., 1651., 1716., 1717., 1722.pantu, 1759.panta pirmo daļu, 1760., 1765., 1828.pantu, Civilprocesa likuma 1., 128.- 130., 195.pantu, prasītāja lūdz tiesu piedzīt no /pers. C/ par labu SIA /Nosaukums/ kopējo parādu Ls 5713,21 (pieci tūkstoši septiņi simti trīspadsmit lati un 21 santīms) apmērā, tajā skaitā pamatparādu - Ls 4290,01, līgumsodu - Ls 1117,15 un likumiskos procentus Ls 306,05; noteikt prasītājai tiesības saņemt no atbildētājas līgumsoda un likumisko procentu pieaugumu par laiku līdz sprieduma pilnīgai izpildei (izsoles dienai) un atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, tajā skaitā izdevumus par advokāta palīdzību lietā.

Tiesas sēdē prasītājas pārstāve – zvērināta advokāte Dace Mauriņa (turpmāk – prasītājas pārstāve) iesniedza likumisko procentu un līgumsoda pieauguma aprēķinu uz 2013.gada 8.novembri, norādot, ka likumiskie procenti ir Ls 466,85 apmērā un līgumsods ir Ls 1703,97 apmērā (lietas 41., 42.lapa). Prasītājas pārstāve iesniedza arī iesniegumu par ar lietas vešanu saistīto izdevumu, proti, par advokātes pakalpojumiem, Ls 262,27 apmērā piedziņu no atbildētājas (lietas 43.-45.lapa).

Prasītājas pārstāve tiesas sēdē prasību uzturēja, lūdza to apmierināt un paskaidroja, ka atbildētāja faktiski atzina prasību. Prasītājas pārstāve norādīja, ka 2010.gada 22.decembra rēķinā-faktūrā Nr. ASC/P 002 un 2011.gada 15.jūlija rēķinā-faktūrā Nr. ASC/P 006 pārrakstīšanās kļūdas dēļ nepareizi norādīts 2005.gada 26.septembra zemes nomas līgums. Atbildētājai bija nosūtīti rēķini, ko viņa saņēma, bet nav cēlusi nekādus iebildumus.

Atbildētāja /pers. F/ uz tiesas sēdi neieradās, lai gan par tiesas sēdes laiku un vietu viņai paziņots likumā noteiktajā kārtībā ar tiesas pavēsti, ko atbildētāja saņēma 2013.gada 23.maijā (lietas 35.lapa). Tiesa atzina, ka viņai paziņots par tiesas sēdes vietu un laiku, atbildētāja nav lūgusi atlikt lietas izskatīšanu. Tāpēc, pastāvot iepriekš minētajiem apstākļiem, saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmās daļas noteikumiem lieta var tikt skatīta bez atbildētājas klātbūtnes.

Motīvu daļa

Noklausījusies prasītājas pārstāves paskaidrojumus un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Tiesa noskaidroja, ka 2007.gada 1.maijā prasītāja kā iznomātāja un atbildētāja kā nomnieks noslēdza zemes nomas līgumu (turpmāk - līgums), saskaņā ar ko /pers. C/ pieņēma no SIA /Nosaukums/ nomas lietošanā par maksu lauksaimniecībā izmantojamo zemes gabalu 25 ha kopplatībā, kadastra numurs /numurs/, saimniecība ,,/adrese/. /pers. C/ 2.1.punktā nomas termiņš noteikts līdz

2012.gada 31.decembrim.

Atbilstoši līguma 3.1.punktam atbildētāja apņēmās maksāt prasītājai nomas maksu par iznomātajām platībām Eiropas Savienības vienotā platību maksājuma līmenī par 2006.gadu (32,83 eiro) plus 75 % no vienotā platību maksājuma pieauguma konkrētajā nomas gadā, salīdzinot ar 2006.gadu, un nomas maksa tiek pārrēķināta latos pēc Latvijas bankas noteiktā valūtas kursa. Papildus saskaņā ar līguma 3.2.punkta noteikumiem atbildētāja apņēmās maksāt prasītājai nekustamā īpašuma (par zemi) nodokļa maksu par iznomātajām platībām (lietas 13.-14.lapa).

2006.gada 28.jūnijā /pers. C/ un SIA /Nosaukums/ sastādījuši vienošanās protokolu Nr.1, ka atbildētāja apņēmusies noganīt vai nopļaut lauksaimniecībā izmantojamās zemes SIA /Nosaukums/ īpašuma n/a 2 kadastra numurs /numurs/, 2. un 3.zemes gabalā (lietas 15., 16.lapa).

Saskaņā ar 2010.gada 22.decembra prasītājas izsniegto rēķinu-faktūru Nr. ASC/P 002 atbildētājai, pamatojoties uz 2005.gada 26.septembra zemes nomas līgumu, jāmaksā zemes nomas maksa par 2010.gadu un nekustamā īpašuma nodoklis Ls 1 282,47 kopsummā (lietas 17.lapa).

2011.gada 15.jūlija rēķinā-faktūrā Nr. ASC/P 006 norādīts, ka atbildētājai, pamatojoties uz 2005.gada 26.septembra zemes nomas līgumu, jāmaksā zemes nomas maksa par laika periodu no 2011.gada 1.janvāra līdz 2011.gada 30.jūnijam un nekustamā īpašuma nodoklis Ls 630,71 kopsummā (lietas 18.lapa).

Atbilstoši 2011.gada 2.decembra prasītājas izsniegtajam rēķinam-faktūrai Nr. ASC/P 007 atbildētājai, pamatojoties uz 2007.gada 1.maija zemes nomas līgumu, jāmaksā zemes nomas maksa par laika periodu no 2011.gada 1.jūlija līdz 2011.gada 31.decembrim, zemes nomas maksas pārrēķins par laika periodu no 2011.gada 1.janvāra līdz 2011.gada 30.jūnijam un nekustamā īpašuma nodoklis par laika periodu no 2011.gada 1.jūlija līdz 2011.gada 31.decembrim Ls 839,94 kopsummā (lietas 19.lapa).

Saskaņā ar 2012.gada 14.jūnija prasītājas rēķinu-faktūru Nr. ASC/P 010 atbildētājai, pamatojoties uz 2007.gada 1.maija zemes nomas līgumu, jāmaksā zemes nomas maksa par laika periodu no 2012.gada 1.janvāra līdz 2012.gada 30.jūnijam un nekustamā īpašuma nodoklis par laika periodu no 2012.gada 1.janvāra līdz 2012.gada 30.jūnijam Ls 643,73 kopsummā (lietas 20.lapa).

2012.gada 3.decembra prasītājas rēķinā-faktūrā Nr.ASC/P 015 norādīts, ka atbildētājai, pamatojoties uz 2007.gada 1.maija zemes nomas līgumu, jāmaksā zemes nomas maksa par laika periodu no 2012.gada 1.jūlija līdz 2012.gada 31.decembrim un nekustamā īpašuma nodoklis par laika periodu no 2012.gada 1.jūlija līdz 2012.gada 31.decembrim Ls 893,16 kopsummā (lietas 20.lapa).

Prasītāja 2012.gada 15.jūnijā un 2012.gada 30.novembrī nosūtījusi atbildētājai ierakstītus sūtījumus, ko viņa saskaņā ar pasta paziņojumiem saņēmusi attiecīgi 2012.gada 19.jūnijā un 2012.gada 3.decembrī (lietas 22., 23.lapa).

Izdruka no Ludzas rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļas Salnavas pagasta zemesgrāmatas nodalījuma Nr./numurs/ pierāda, ka /pers. C/ nostiprinātas īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu //adrese/, kadastra Nr./numurs/ (lietas 24.-26.lapa).

Civillikuma 1402.pants paredz, ka no tiesiska darījuma rodas saistību tiesības, kuras saskaņā ar 1732.pantu aizsargājamas tiesas ceļā.

Civillikuma 1587.pants noteic, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Savukārt atbilstoši Civillikuma 1590.pantam katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.

Saskaņā ar Civillikuma 2112.pantu noma ir līgums, ar ko viena puse piešķir vai apsola otrai par zināmu nomas maksu kādas lietas lietošanu. Minētā likuma 2124.pants noteic, ka tiklīdz abas puses vienojas par nomas līguma būtiskām sastāvdaļām, t.i., par priekšmetu un maksu, līgums uzskatāms par noslēgtu.

Civillikuma 2142.pants paredz, ja nomas līgums noslēgts uz gadu vai ilgāku laiku, tad nomas maksa samaksājama par katru pusgadu uz priekšu.

Tiesa uzskata, ka prasītājai ir likumīgs pamats prasīt no atbildētājas saistību izpildīšanu, proti, samaksāt nomas maksu par lauksaimniecības zemes izmantošanu saskaņā ar 2007.gada 1.maija zemes nomas līgumu. Puses vienojās par nomas līguma būtiskām sastāvdaļām un to parakstīja.

Civillikuma 1838.pants paredz, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Pierādīt samaksu var ar visiem atļautiem pierādījuma līdzekļiem, bet sevišķi ar rakstisku apliecinājumu jeb kvīti; samaksas saņēmējs nedrīkst atteikties to izdot parādniekam.

SIA /Nosaukums/ izsniegtie rēķini-faktūras apstiprina, ka /pers. C/ prasītājai nav samaksājusi nomas maksu Ls 4290,01 apmērā. Turklāt SIA /Nosaukums/ bija nosūtījusi vai izsniegusi atbildētājai rēķinus, ko apliecina pasta paziņojumi un /pers. C/ paraksti uz rēķiniem-faktūrām. Līdz ar to tiesa secina, ka atbildētājai bija zināms par prasītājas pretenzijām un parāda summu, bet /pers. C/ to nav apstrīdējusi un nav iesniegusi pierādījumus par parāda samaksu vai iebildumus pret prasību. Tādēļ tiesa atzīst, ka viņa nav pildījusi saistības, kas izriet no iepriekš minētā zemes nomas līguma.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods ir pametums ar civiltiesiska soda raksturu, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Atbilstoši Civillikuma 1717.pantam līgumsodu var pievienot katram līgumam un tā apmēru noteic līdzēji.

/pers. C/ 3.3.punktā noteikts, ka maksājumi par tekošo gadu jāiemaksā līdz 25.decembrim. Ar līguma 3.5.punktu atbildētāja apņēmās maksājumu kavējuma gadījumā maksāt līgumsodu (soda naudu) 0,06 % apmērā no nesamaksātās summas par katru kavējuma dienu.

/pers. C/ ir pielaidusi saistības izpildes nokavējumu, un saskaņā ar Civillikuma 1652.pantu parādnieka nokavējums iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai. Turklāt, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu, kā to noteic Civillikuma 1828.pants.

Atbilstoši prasītājas aprēķinam un 2010.gada 22.decembra rēķinam-faktūrai Nr. ASC/P 002 atbildētāja uz 2013.gada 8.novembri kavējusi 1049 dienas, par ko līgumsods ir Ls 807,19 apmērā. Savukārt saskaņā ar 2011.gada 15.jūlija rēķinu-faktūru Nr. ASC/P 006 atbildētāja kavējusi attiecīgi 684 dienas, līgumsods – Ls 258,84; 2011.gada 2.decembra rēķinu-faktūru Nr. ASC/P 007 – kavētas 684 dienas, līgumsods – Ls 344,71; 2012.gada 14.jūnija rēķinu-faktūru Nr. ASC/P 010 – kavētas 318 dienas, līgumsods – Ls 122,82; 2012.gada 3.decembra rēķinu-faktūru Nr.ASC/P 015 – kavētas 318 dienas, līgumsods – Ls 170,41. Pavisam kopā līgumsods aprēķināts Ls 1703,97 apmērā, ņemot vērā tā pieaugumu (lietas 42.lapa).

Prasītājas pieprasītais līgumsods nav nesamērīgi liels. Tas aprēķināts pamatoti atbilstoši līguma nosacījumiem, jo atbildētāja nepildīja uzņemtās saistības. Līdz ar to līgumsods piedzenams par labu prasītājai.

Civillikuma 1753.pantā noteikts, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Civillikuma 1756.pants paredz, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1759.panta pirmo punktu procenti jāmaksā arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs. Atbilstoši Civillikuma 1765.pantam procentu apmērs cieši jānoteic aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Atbilstoši prasītājas aprēķinam un 2010.gada 22.decembra rēķinam-faktūrai Nr. ASC/P 002 atbildētāja uz 2013.gada 8.novembri kavējusi 1049 dienas, par ko likumiskie procenti ir Ls 221,15 apmērā. Savukārt saskaņā ar 2011.gada 15.jūlija rēķinu-faktūru Nr. ASC/P 006 atbildētāja kavējusi attiecīgi 684 dienas, likumiskie procenti – Ls 70,92; 2011.gada 2.decembra rēķinu-faktūru Nr. ASC/P 007 – kavētas 684 dienas, likumiskie procenti – Ls 94,44; 2012.gada 14.jūnija rēķinu-faktūru Nr. ASC/P 010 – kavētas 318 dienas, likumiskie procenti – Ls 33,65; 2012.gada 3.decembra rēķinu-faktūru Nr.ASC/P 015 – kavētas 318 dienas, likumiskie procenti – Ls 46,69. Pavisam kopā likumiskie procenti aprēķināti Ls 466,85 apmērā, ņemot vērā to pieaugumu (lietas 41.lapa).

Tiesa atzīst, ka prasītāja pamatoti aprēķinājusi likumisko procentu apmēru par parāda summas kavējumu atbilstoši iepriekš minētajiem rēķiniem-faktūrām un kavējuma dienām.

Tiesa lietā nevērtē kā pierādījumu 2006.gada 28.jūnijā starp /pers. C/ un SIA /Nosaukums/ sastādīto vienošanās protokolu Nr.1 par SIA /Nosaukums/ zemes pļaušanu, jo tas neattiecas uz lietas būtību – zemes nomas samaksu. Pie tam tiesa neizmanto arī izdruku no Ludzas rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļas Salnavas pagasta zemesgrāmatas nodalījuma par /pers. C/ piederošo nekustamo īpašumu, jo tā tika ņemta vērā, pieņemot lēmumu par prasības nodrošināšanu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta nosacījumiem no atbildētājas par labu prasītājai ir piedzenami tiesas izdevumi: valsts nodeva Ls 387,82 apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 3,30 apmērā (lietas 11., 12.lapa).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 42.pantam no atbildētājas valsts labā piedzenami ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi, kas pārsniedz prasītājas pirms tiesas sēdes iemaksāto Ls 3,30 apmēru, tas ir, Ls 5,86 apmērā (lietas 2.lapa).

Savukārt Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta b) apakšpunktā paredzēts, ka ar lietas vešanu saistītie izdevumi ir atlīdzināmi šādos apmēros – izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summa ir no 6001 lata līdz 40 000 latu, — to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 2000 latu. Lietas materiāliem prasītājas pārstāve pievienoja rēķinu par juridiskajiem pakalpojumiem SIA /Nosaukums/ lietā par summas Ls 262,27 apmērā apmaksu (lietas 44.lapa) un bankas maksājuma izdruku par izpildīšanu (lietas 45.lapa). Prasījuma apmierinātā daļa lietā ir Ls 6460,83 apmērā, tādēļ no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami izdevumi advokāta palīdzības samaksai Ls 262,27 apmērā, jo šāds apmērs pierādīts ar iepriekš minētajiem prasītājas pārstāves iesniegtajiem dokumentiem un tas nepārsniedz Ls 2000.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa norāda arī prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru. Atbilstoši Civillikuma 1765.panta pirmajai daļai procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā. Tiesa atzīst, ka prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6 procentus gadā no nesamaksātā pamatparāda Ls 4290,01 apmērā. Taču nav nosakāmas tiesības saņemt līgumsoda pieaugumu, jo Civilprocesa likuma 195.pants to neparedz.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu, taisot spriedumu par naudas summas un tiesāšanās izdevumu piedziņu, atbildētājai nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 189., 191., 192., 193., 194.pantu, tiesa

n o s p r i e d a

apmierināt daļēji sabiedrības ar ierobežotu atbildību /Nosaukums/, reģ.Nr./numurs/, prasības pieteikumu pret /pers. C/, /personas kods/, par parāda, līgumsoda un likumisko procentu piedziņu

Piedzīt no /pers. C/, /personas kods/, par labu sabiedrībai ar ierobežotu atbildību /Nosaukums/, reģ.Nr./numurs/, pamatparādu Ls 4290,01 (četru tūkstošu divsimt deviņdesmit latu 01 santīma) apmērā, līgumsodu Ls 1703,97 (viena tūkstoša septiņsimt trīs latu 97

santīmu) apmērā, likumiskos procentus Ls 466,85 (četrsimt sešdesmit sešu latu 85 santīmu) apmērā par laiku no 2010.gada 25.decembra līdz 2013.gada 8.novembrim, kopā Ls 6460,83 (sešus tūkstošus četrsimt sešdesmit latus 83 santīmus), kā arī samaksāto valsts nodevu Ls 387,82 (trīssimt astoņdesmit septiņu latu 82 santīmu) apmērā, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 3,30 (trīs latu 30 santīmu) apmērā un izdevumus advokāta palīdzības samaksai Ls 262,27 (divsimt sešdesmit divu latu 27 santīmu) apmērā, pavisam kopā Ls 7114,22 (septiņus tūkstošus simt četrpadsmit latus 22 santīmus.

Piedzīt no /pers. C/, /personas kods/, valsts ienākumos ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītos izdevumus Ls 5,86 (piecu latu 86 santīmu) apmērā.

Noteikt sabiedrībai ar ierobežotu atbildību /Nosaukums/, reģ.Nr./numurs/, tiesības saņemt no /pers. C/, /personas kods/, likumiskos nokavējuma procentus - 6 (sešus) procentus gadā no neatmaksātā pamatparāda summas Ls 4290,01 (četriem tūkstošiem divsimt deviņdesmit latiem 01 santīma) līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai). Noraidīt pārējā daļā prasījumu par tiesībām saņemt līgumsoda pieaugumu par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

Noteikt atbildētājai, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, uzliekot par pienākumu iesniegt tiesā ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu apliecinošu dokumentu.

Spriedumu 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas - 2013.gada 22.novembra apelācijas kārtībā var pārsūdzēt Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Ludzas rajona tiesā.

Tiesnesis G.Strucinskis